

Zvez narodov. Et se sestane v kraljem, kakor poročajo iz Zvezove. Mangine v Jugoslaviji zahtevajo vsestopenjsko zaščito. To priliko v seji Zvezove treba korenito porabiti, da se občasni, kako truje jugoslovenske manjine zlasti pod Italijo in Avstrijo. Po tem pa je zadnji čas, da se poskrbi, da pride pred svet Zvez narodov tudi zaščita jugoslovenskih manjín v sosednjih naših državah. To trpljenje, katerega so vzpostavljeni naši ljudje, kaže so ramenina pogode vrgle v tem tujem, mora priti v vso evropsko javnost in doseči se mora potom taklicarni faktorjev popolna zaščita naših manjín. Kaj vse zahtevajo na primer Italijani od nas tisti čas, ko sami barbareko zahtajo naš živelj ob udriji — V seji Zvezove se bo med drugim razpravljalo tudi o svobodnem mestu Gdansk in o Saarski kotlini.

Četrtni božič. Sigma piše v "Nar. listih": Če bi Jezušček vprašal mene, s čim naj obdarji državljana češkoslovaške republike, bi mu svetoval brez pomisla: z državno zavestjo. Zakaj, te mu nedostaje najbolj. Dobri č. sl. državjan je bil včasih pravljiv del za č. sl. državo kri in življenje, toda ako ji mora dati danes denarja za življenje, seveda, kakor bi bilo njemu samemu za življenje. Med nami jih je mnogo, ki so trpko razočarani nad republiko, ker v njej ni blagostanja brez dela, življenja brez skrbi, dohodkov brez davkov. Predstavljali so si republiko kot Jezuščka, ki le darove deli, a nekateri imajo silko božične poezije, da hočejo imeti Jezuščka kar vse leto, da, kar za vse življenje. Od življenja pričakujejo čudežev, darov brez dela, a se čutijo nesrečne, ker tega ni. Tri leta skušenj so minila. Ni li že čas, da se iztrgnejo? Če bi se č. sl. državjan letosnji božič vprašal: Čemu zabavljam na to republiko? - bi ga bilo menda maračesa sram. Obogateni s skušenostmi, vrnimo se vendar že k osorni istini: življenje ne daje ničesar nezasluženo. Življenje treba premagati le z delom, le s trudom se zmaga! Ob letosnih božičnih praznikih je že čas, da si rečemo s Žolovimi bohemi: **Pojdim o delat!**

Kaj zahtevajo tirolski Nemci od Italijanske vlade? Tirolski poslanec Toggenburg je v svojem govoru k pravnečni deželi v rimskem parlamentu povabil vladu, da naj čim prej resi vprašanje avstrijskega vojnega dolga v novih pokrajinal. Nat, je izjavil, da tirolski Nemci nimate nikakih irredentističnih namenov, mэрвјih njihov način je samo obramba nemškega prebivalstva na Tirolskem, njegove narodne kulture in blagostanja.

Boj za Nemčijo med Anglijo in Francijo. Iz Londona poročajo, da se angleško-francoska napetost radi nemških reparacij vedno bolj poostrojuje. Položaj je postal tako vznemirjiv, da je Lloyd George za božič in za novo leto odpovedal vse shode in sestanke. Leta je išči v svoji volilni okraju, kjer so mu volilci hoteli prirediti stajenje sprejet, a tega ne bo, ker Lloyd George je eden dosegel, kar je hotel, da bi mogel poročati o splošni ugodni politični situaciji. Lloyd George ostane za pravnikom v Londonu, Briand odpotuje v Pariz, pa se kmalu zopet vrne. Oba ministrica predsednika sta v sporu glede reparacij. Briand vztraja pri tem, da Nemčija lahko plača svoje obroke za januar in februar, angleško stališče pa je, da bi Nemčija mogla plačati del svojih obveznosti, poverjena pa začeno težko, ki jih ima ob teh obveznostih. Briand je intrusgenten. Anglija pa tudi noči popustila od svojih nazorov. Tostvarno se razvijajo razne kombinacije, a katerih so v zvezi tudi vesti o sestanku, na katerem bi se povabili tudi zastopniki Belgije in Italije in ki bi se vrili začetkom januarja. Ta angleško-francoski spor bo trajal najbrž do precej časa, na pa dvoma, da se bo končno rešil le po željah Anglezar.

Gospodarske vesti. Prehranjevina kriza.

V podrobnosti teh argumentov se ne bom spuščal, smatram pa za potrebno, da konstatiram sledete: Položaj uradništva in državstva je danes resnično beden. To ni fraza, temveč resnica, ki se dokumentira v odločnem protestu teh slojev napram rastujoči draginji. Kmeti in trgovci si ustvarjajo v naši državi dobro pozicijo, uradništvo pa nazaduje. Mislim, da mi ni treba govoriti o tem, da šibko uradništvo in nezadovoljno državstvo ni v interesu države, temveč nasprotno. Državnemu ugledu in državnemu gospodarstvu tako skodljivo protidržavna agitacija živi predvsem od kriščnih disharmonij posameznih slojev. Zahteva po omiljenju teh differenc, kar zahtevamo od države, je popolnoma realna in ni nemogoča. Kaj nam je storiti, ko vidimo dnevno postavljanje položaja? Mar naj zahtevamo od mestnih uprav, da v svoji revolucionarni rešitvi krizo? Siroko zasnovanje aprovizatorske akcije, ki bi imela tak uspeh, kot si ga lavnost želi, so nemogoče brez velikih demarnih žrtv. Ker pa denarja ni, si moramo odpomoci iskati drugod. Ce vtrajajo naša centralna vlada na stališču, da moramo pustiti vse trgovini, posebno pa izvozu, popolnoma svobodno pot, da dosežemo aktivno trgovsko bilanso, mora država tudi nositi vso odgovornost za posledice v notranjosti države in mora vse storiti v omnibusu velikih disharmonij. Mih je ustvarila vojna in povojska doba. Gledo izvoza ne moremo od nobene Jugoslovenske vlade vedeti ogromne agrarne večine pričakovati drugačnega stališča. Naša popolna in neprerjavna pravica pa je, da zahtevamo od vlad, da plača uradništvo tako kot mu pritiče in hot ta zasluži, čeprav pri tem je daleč ne mislimo na omi položaj, ki ga je zavzemalo uradništvo v urejenih državah pred vojno. Brez dvoma je tudi, da si bo zlasti državstvo enako pritorbiti primeren krah. Uradništvo enako činovnega rasreda je imel pred volino 400 K povprečnih mesičnih dohodkov. Doseži 400 K, ker je zlasti enačna sredina.

Istroški deželni odbor. Za predsednika istraškega deželnega odbora je imenovan dan. I. Chorvach. Jugoslovenski člani so: prof. Fran Matetič, Josip Pangerc, dr. Ivan Počelič in dr. E. Vratovčić. Italijanski členovi je 10.

Narodno gospodarstvo.

O nemškem železniškem eksportnem trgu. Državni komisar za nemško gospodarstvo je podjetjem naznal, da je treba izvoz z ozirom na pomanjkanje materiala v tuzemstvu skrajno omejiti. Letos poleti, ko je bilo valjanih izdelkov v izobilju in se je vsesled tega vrnila preiskrba konsumentov gladko, je vladu moga obdržati vsak stavljiv predlog za izvoz. Pri mnogih eksporterjih je prišlo v navado, da tudi sedaj ob času pomanjkanja materiala sklepajo kupce brez ozira na množino in da ne stavljajo predlogov za izvoz takoj po sklepku kupčije, temveč šele pozneje. Ob sedanji slabosti preiskrbovalni možnosti ni mogoče garantičati, da bo vsakemu predlogu ugodeno.

Italijanska industrija. Na italijanskih borzah so vrednost največjih železarn in jeklarn v zadnjem času zelo nazadovale. Najtežje izgube je imelo podjetje »Ansaldio«. Vrše se razprave glede sanacije tega podjetja. Težko prizadeti sta tudi podjetji »Elba« in »Ilva«. V kratkem se bo vršil izredni občni zbor družbe »Ilva«, na katerem bodo najbrž imenovani likvidatorji. Delnice družbe »Ansaldio« so tekoma enega tedna padle za 50 odstotkov, družbe »Ilva« na 8 in pol odst. Tudi pri delnicah družbe »Elba« je zaznamovalo močno nazadovanje vsled velikih zneskov razvrednočenih delnic »Ilve«, ki jih ima družba sama. Značilno za položaj in poslovni obrat teh skupin je dejstvo, da je 157.000 delnic »Ilve« (za 32.5 mil. lir.) v posesti »Elbe«. Ob glavnici 125 milijonov lir ima »Elba« za 144.5 mil. lir tujih titrov, med temi 230.000 delnic »Lloyd Mediterraneo« (za 52.8 mil. lir), 20 tisoč delnic v likvidaciji se nahajajoče »Societa per lo Sviluppo Industrie« (za 10.6 mil. lir). »Ilva« s 300 mil. lir kapitala ima 237.5 mil. lir načenih v tujih titrih in industrijskih udeležbah. Na drugi strani je družba »Terni« močno udeležena pri obči imenovanih podjetjih.

Povratek v staremu meščnemu pravu v Rusiji. Pravni oddelek nove sovjetske državne banke zastopa mnenje, da je dobila meščica, ker spada po statutih državne banke med njene pravice tudi diskontiranje menic. V Rusiji zoper svojo pravno veljavjo. Dokler ni izdelan nov sovjetski menični zakon, je smatrali starci ruski menični zakon iz leta 1902 za veljavem.

Nemški nakup v Angliji. Nakup vodne od strani nemških tvrdk so Angleži presenetili, ker kurz marke pač komaj dovoljuje večje nakupe v Angliji. Kakor se je izvedelo, so dolgoročni krediti nizozemskih, švicarskih in ameriških bank omogočili, da so nemške tvrdke nastopile na londonskem trgu kot kupci.

Nemška pivovarniška industrija. Vodilne monakovske delniške pivovarne »Löwenbräu« in »Bürgerbräu« se fuzionirajo na tak način, da preide »Bürgerbräu« na »Löwenbräu«.

kratka, med tem ko so se živilenske potrebčine podražile petdesetkrat. Za bližnjo bodočnost si ne smemo delati nikakih iluzij. Z izenačenjem dvojnega našega denarja poleg ustroja naše trgovine, moramo pričakovati preje še večjo draginjo nego preokret. Kam naj to privede? Uradništvo ima danes petkrat manjšo plačo nego pred vojno. Prosim določnike, ki očitajo preiranost zahtev konsumenta, da si natancno predstavijo, kaj se to pravi: petkrat manj dohodkov.

V sledi tega se ne smemo čuditi, če bo uradništvo in delavstvo z najenergičnejšimi in brzobizarnimi koraki z vso pravico zatajevalo izdatno in takoljno izboljšanje njihovega položaja, ker je lonec resnično poln. Mezdno gibanje uradništva in delavstva je v danem položaju v polni meri utemeljeno. Če državno vodstvo smatra, da se mora pustiti trgovini popolnoma svobodno pot, mora nositi tudi iz tega rastočke konsekvenčne.

Po štirljetni izkušnji in po presoli sedanega položaja z ozirom na draginjo glede bodočnosti ne smemo biti optimistični. Preživljamo naravnov razvoj, ki ga moramo preboleti in si ustvariti bazo za bodočnost. Vse lokalne borbe proti draginji so prazna potrata energij, ker ne morejo dosegči bistvenih efektov in rodijo mnogo slabih posledic. Smatram za naše razmere edino prikladno, da konsument pošte z načinom pouščanjem višjih dohodkov, da bo zamogel vrstiti v zavestjo in zadovoljstvo svoje delo in da ne bo tratil dragocene energije z dnevnim rastočem bedo, ki le mati vsega slabega.

H koncu naj omenim še sledete: Naša javnost se je namenoma in nemamenoma mnogo razburjala z draginjskim vprašanjem. Od vseh strani so se lansirale več ali manj preimljene ideje o ukrepljanju centralne vlade proti draginji. Polegaj se je špekulativno zelo izrabljaj. Pogrešali smo vsa leta te borbe oficijskih pojasnili in razložili v različnih gospodarskih pojavov. Pouk je najboljši sredstvo, da se dosegne trenzost presole, to pa se je od strani centralne vlade konsekventno zanemarilo. Mislim, da bi v danem položaju tako umestno, če bi sklicala centralna vlada nepolitično enketo, kjer bi bila zastopana odgovorna ministrica in pasilne pokrajine potom začetniki razburjal. Enketa naj bi vila popolnoma nepristranska. Na tej enketi naj bi se temeljito pretreslo današnji draginski položaj in z upoštevanjem vseh interesov skutalo priti do praktične resolute. Rezultati te enkete, ki bi brezvonomno mnogo pripomogla do treznejše presole položaja, naj bi se objavili javnosti. Odprte karte so mnogo boljši sredstvo nego molk. Javnost naj se podudi odkrito, to je najboljši sredstvo proti demagoštvu, ki nam prinaša tolliko moralne in materijalne škode.

Gradnja železnice Varazdin — Koprivnica. Neko tehnično podjetje iz Maribora je stavilo ministru za promet ponudbo za zgradbo nove železniške proge med Varazdinom in Koprivnico.

Srednja vinarska, sedjarška in poljedelska šola v Mariboru, ki se ustanavlja poleg obstoječih, pravkar 50 let starih vinarske in sedjarške šole v Mariboru se za tekoče leto 1921—22 ni mogla otvoriti, ker se je oglašilo prepičlo število kvalificiranih prisilcev. Zaradi tega se je moralna otvoritev te nove srednje kmetijske šole preložiti na poznejši čas.

Privilegirana trgovska agencija kraljevine SHS v Pragi. Po rešitvi trgovskega in industrijskega ministra posluje v Pragi prav, trgovska agencija kraljevine SHS. Vrnila bo v glavnem trgovske posle informativnega značaja, kakor tudi komisijo. Istočasno bo delala tudi za razširjanje ekonomskih odnosa med Jugoslavijo in čsl. republiko.

Slovenska trgovska in obrtna zveza v Chicago. Slovenska naselbina v Chicago si je ustanovila svojo trgovsko in obrtno zvezo. Glavni nomen Zvezove je, da se kolikor mogoče omeji naseljevanje tujcev v naselbino. Zvezava hoče skrbeti za to, da postane naselbina popolnoma slovenska. V njej silijo zlasti Židje, hotel izkoriscičati naše ljudi na trgovskem polju. Naselbina potrebuje še več slovenskih trgovin in obrtov, gleda katerih hoče vse potrebitno preškrbiti Zvezava. Delokrog Zvezava je od Ashland do Western Ave in od 21 ulice do Blue Island Ave.

Novi avstrijski devizni zakon. Avstrijski finančni minister je izdal provizorno naredbo glede deviznega zakona, v katerem so sledete: glavne dolobote: inozemska plačilna sredstva se ne smejo v svrhu špekulacije ali imetka niti pridobi, niti oddajati. Inozemska plačilna sredstva se smejo oddajati le protokoliranim tvrdkam v platičilu blaga, čigar uvoz je zakonito doljen, ki je že uvozeno ali ki se bo uvozilo tekom 6 mesecev. oddajati se smejo tudi tvrdkam za blago, nakupljeno in zoper in inozemstvo prodano (transit), tako da transakcija ne prekorači dobe 6 mesecev; končno obespolje se, da so Italijani izzvali v povzročili incident v Široki ulici. Dospeala je pred Sibenskim še druga italijanska vojna ladja, pred pristaniščem križari. Italijanski konzul trdi, da je incident zavirklo meščanstvo navzlič temi, da je stvar povsem jasna in da je dokazano izzivanje italijanskih mornarjev. Ta konzul zahteva nadalje, da morajo naše oblasti izkazati italijanskim častnikom na svečen način čast, vstreljati pri svoji trditvi, da zadevo vse krivda Jugoslovence. Velikansko je ogorčenje po vsej dalmatinski obali, v Sibenu in Splitu pričakujejo najostrejšega nastopa proti Italijanskemu izzivanju in proti konzulovemu preobčanju dograhnih dejstev. Vsa Dalmatija pričakuje iz Beograda

— g Stinnes tudi na Javu. Iz Haaga poročajo, da so priprave za zgradbo velike Stinnesove tovarne za železniški material v Čeribonu na Javi v polnem teku. Poslopja, ki so bila zgrajena v Nemčiji, so že na morju in se bodo lahko takoj postavila.

— g Mednarodna pogajanja za vzpostavitev Evrope. V Londonu prevladuje mnenje, da je bil pogovor med Lloyd Georgem in Briandom samo predhodnik velike mednarodne konference, ki naj bi našla sredstva, da se vzpostavi gospodarsko ravnotežje v Evropi. Ta in-

teralirana konferenca bi se morala razširiti v mednarodno, katere bi se morale udeleževati tudi Zgodnjene države. V Londonu prihajajo vedno bolj do spoznania, da morata priti Anglia in Francija do sporazuma, da se povabi ameriška vlažna skupno proučevanje gospodarskega značaja.

— g Pred avstro-italijanskim trgovskim dogovorom? Italijanski listi poročajo, da se prično v kratkem med Italijo in Avstrijo pogajanja za trgovski dogovor po katerem bi se najprav odpravile razne uvozne propovedi.

Telefonska in brzozavna poročila.

ZAKONODAJNI ODBOR.

Obzorna ukinjenja. Regulacija in izenačenje uradniških plač. — Povsodki uradnikov za Nakupovalno zadružno odpravljeni.

— d. Beograd, 26. dec. Ker je vladu sestavljena, je zakonodajni odbor takoj nadaljeval svojo delo. Tekom praznikov so bili sprejeti: zakon o davku na vojne dobičke, zakon o davku na zemljišča, zakon o upravi fondov ter zakon o nošenju orožja.

Obzona je ukinjena. Razpravljalo se je tudi o zakonu načrtu, ki se tiče orožništva in ki predvideva, da je orožništvo del vojske, vsled česar spada pod vojno ministristvo, same strokovne izobrazbe spada pod notranje ministristvo.

Snoči se je pričela razprava o zakonskem načrtu, ki se tiče orožništva in ki predvideva, da je orožništvo del vojne ministristva in načrtu državljanskih dokladov uradnikov. Razprava o tej zadevi je bila v načelu v podrobnostih zavrsena.

Poročalec Svetislav Popovič (dem.) je imel ob tej priloki daljši ekspose, v katerem je dokazoval potrebo, da se vsi uradniki izenačijo z ozirom na draginjski dokladi po draginjskih razmerah v posavnih pasovih. Finančni minister je izjavil, da se za sedaj dela samo na prehodnih načredbah, definitična rešitev pa bo izvedena še le po sprejemu definitivnega zakona v skupščini. Ta zakon se bo mogel še tečaj edvajati, ko se bo razpolagalo z potrebnimi krediti, imel pa bo retroaktivno veljavo od 1. januarja 1922 dalje za vse uradnike, ki bodo po redukciji državnega uradništva še ostali v državnih službi. Razen tega se je tudi razpravljalo o preosnovi kronskega plača v dinarskih.

NOVE MEDNARODNE KONFERENCE. d London, 26. dec. Ministrski

Dnevnne vesti.

V Ljubljani, 27. decembra 1921.

— Sestanek dveh naših vodilnih politikov. Odstotivši minister dr. Kukovec je prvi svoj obisk po vrtniti v ožjo domačijo napravil prvoribitelji napredne misli, blvšemu županu ljubljanskemu dr. Ivanu Taa v črnu. Povod temu koraku je po sebi umlik. Ko je dr. Tavčar slavil, obdan od svojih čestitilcev svojo toliko značilno obletico, minister dr. Kukovec ni mogel vsled uradnih poslov v Beogradu osebno priti k njemu in je to sedaj storil. Sestanek, ki je med prijatelje bil prijateljski, je dokaz, da je fronta slovenskih naprednjakov trdna, kar je danes potrebejše nego kdaj prej. Služba javnega interesom bodisi v Beogradu, bodisi v Ljubljani je posvečena istim našim vekovnim narodnim idealom in se nadaljuje tudi v neslužbenem položaju naših naprednih mož.

— Čestitke ob novem letu. Od 27. t. m. dalje leži v predsedstveni pisarni pokrajinske uprave knjiga, v katero naj se vpisajo oni, ki pridejo čestitat za novo leto. Gospod pokrajinski namestnik bo sprejemal čestitke na novega leta dan od 10. do 12. ure.

— Sprejem pri g. namestniku. Gospod pokrajinski namestnik Ivan Hribar v sredo, 28. in četrtek 29. t. m. ne bo sprejemal strank.

— Odvetniški izpit. Dne 23. t. m. je napravil odvetniški izpit pri višjem džudžišču v Ljubljani g. dr. Vinko Raptopetec.

— Redek jubilej. Iz Slovenigradca nam pišejo: Redek je slučaj, da je razmerje med delodajalcem in delojemalcem tako dobro in tako prisrno, da ostane službojemalec v eni in isti službi 50 let neprerogoma, še redkejši pa je slučaj, da ostane delojemalec v eni in isti tovarni 50 let, torej 2 človeški dobi. Ta slučaj, ki kaže zdravo in nesklico razmerje med obema strankama, se je dogodil baš sedaj v Slovenigradcu. — Fran Šenčar slavi svojo petdesetletnico, odkar je vstopil kot navaden delavec v službo pri tovarni za usnje F. X. Pototschnig v Slovenigradcu, katero službo je izpolnjeval ves čas v splošno zadovoljstvo. Naš kralj Aleksander mu je podelil srebrni zasluzni križevec v priznanje za njegove zasluge in njegovo zvestobo. Naše iskrene čestitke k odlikovanju, in želimo, da bi jubilant še mnoga leta preživel v zdravju in dejanosti, zajedno po čestitamo tudi tvořci, pri kateri, mimo gred povedano, služijo po pretežni večni delavci desetletja, da ima take delavce tu da skrb za nje v toliki meri, da jih ostajajo zvesti, dokler morejo delati.

— S. pošte. Poštni urad v Kranju je pod zavljeno ter je razpisana služba uradnega voditelja. Voditelj bo premeščen na državne stroške. — Razpisana je nadalje odporniška služba pri poštnem uradu v Begunjah pri Cerknici.

— Zeleničarjem! Koalicija strokovnih zeleničarskih organizacij kraljevino SHS sklicuje dne 27. t. m. (torek) ob 19.30 javen zeleničarski shod v veliki dvorani Mestnega doma s temelje dnevnim redom: 1.) Poročilo delegatov vrhovnega odbora koalicije, 2.) Službenosti. Celokupno zeleničarstvo naj se tega shoda polnoštivalno udeleži.

— Ponarejeni 5 dinarski bankovci. Narodna banka je z aktom od 3. decembra t. l. št. 65.611 javila ministru za notranje stvari nastopno: Do danes je bilo temu oddelku poslanih 12 izdaj ponarejenih novčanic po pet dinarjev izdaje finančnega ministrstva. Deset falzifikatov je slabo napravljenih, posamni celo popolnoma slabo in nepopolno, tako da jih lahko vsakdo spozna, četudi ni veliko navajen denarnega poslovanja. Dve vrsti, št. 8. in 9., pa sta napravljeni tako dobro, da se občinstvo zelo lahko prevari in da bi jih celo posamni blagajniki lahko smatrali za prave. Glavne karakteristike teh falzifikatov so nastopne: Falzifikat št. 8.: 1. Violetna risba na originalu je na ponarejeni novčanic preveč rožnata. 2. Rjavi tisk je na ponarejeni veliko bolj jasen. 3. Horizontalna siva barva naličja je višnjeva na originalu, na ponarejeni novčanic pa krvasta. 4. Jezik zmaja na slemni Miluši Obiliča se na pravi novčanicu vidi jasno, na ponarejeni pa ne vidi. 5. Senca, ki jo dela brada M. Obiliča, dela na ponarejeni novčanicu odsekano črto brez senčenja s vodenimi robovi. Na originalni novčanicu je senca sestavljena od senčenj, ki se spašajo in prehajajo v senčenje vratu. 6. Očesna vrečica na spodnji trepalnicu je na originalu jasno modelirana s senčenjem. Na ponarejeni novčanicu je obraz na tej strani skoro raven. 7. Na originalu kaže obraz Obiliča bližu ušnemu očetu očetomno čeljusti. Obraz je na ponarejeni novčanicu skoro raven. 8. Na originalu se vidita na vratu zmaja dva majhna izkrastka (vidita se samo s povečevalnim steklom), katerih na ponarejeni novčanicu ni. 9. Drugi del brštanovega listja, zacenši od centra ravno na vrhu glave M. Obiliča, ni isti, kakor na originalu. Falzifikat izdaje št. 9.: 1. Vijočasti obrisi je preveč rdeč. 2. Glava M. Obiliča ni modelirana, dočim je na originalu zelo dobro napravljena. 3. Očesna vrečica spodnje trepalnice se na ponarejeni novčanicu vidi slab. 4. Senca, ki se nahaja blizu ušnikov na kaski in se na originalu dobro vidi, na ponarejeni novčanicu skoro ni. 5. Vrat ponarejene novčanice je skoro ravven, ker nima senca, dočim je na originalu zelo lepo modeliran. 6. Ono (oko?) je na pravi tako omenjeno, na ponarejene

ni pa ga skoro ni. 7. Rob Obiličevega vratu je osenčen s slabimi črtami, na originalu pa je senca poznata zelo dobro. 8. Slem na glavi Obiliča je na originalu zelo v senči, na ponarejeni pa je skoro raven in brez senče. 9. Jezik zmaja je na pravi novčanicu zavit navzgor, na ponarejeni pa je popolnoma raven. 10. Na ponarejeni novčanicu ni dve izkrastki na vratu zmaja. 11. Rep zmaja je na ponarejeni novčanicu veliko tanjši in slabši izveden kakor na originalu. 12. Osnovna siva barva je posebno z desne strani in pri dnu nepravilna — netočna in se jasno razlikuje od iste barve na pravi novčanicu. Sumn se, da se te novčnice izdelujejo v Avstriji in da se preko Slovenije prenašajo v našo krajlevino.

— Pristojbenik, v katerem smo svoječasno poročali, je dotiskan in izide v zadnjih dneh t. m. ter se bode razposlat dosedanjim naročnikom v prvi polovici januarja. Takojšnje naročilo je potrebno na naslov: dr. Ivan Černe, Gospodarska pisarna v Ljubljani.

— Cekinov grad prodan državi? Po mestu se je razmislila govorica, da so Kostanjevi dediči prodali protekli teden svoj gradec v Spodnji Ščiki znan zlasti pod imenom »Cekinov gradec, država«. Baje se preuredi za kraljevski konak. Kolikor je resnica na govorici, ne vemo.

— Policijska ura na Silvestrovo. Policijsko ravnateljstvo razglasila, da je po pooblastilu pokrajinske uprave podalo policijsko uru na Silvestrovo omim gostilničarjem in kavarnarjem, ki so za to prošli, do 2. ozroma do 3. zutraj, vendar pa se smre alkoholne pišeče točili samo do 1. poonoči.

— Ambulatorij za kožne in spolne bolezni otvori Okrajna bolnišča blagajna ljubljanska v svojih ord. prostorih Gradišče št. 2. Ordiniral bo gosp. dr. Franc Virant. Ambulatorij bo obenem posvetovalnica za spolno boleño, v kateri se bodo porabljala vsa sredstva poučevanja, da se nadaljnjo razširjanje spolnih bolezni, posebno tudi infekcij po rodbinah, kolikor mogoče omeji in zatre. Ambulatorij je dostopen vsem blagajničnim članom. Legitimacija se bo zahtevala le od onih bolnikov, ki postanejo delanezmožni in imajo torej pravico do boleznine. Ordinacije se vrše ob ponedeljkih in četrtekih za ženske, ob torkih in petkah za moške, vsakokrat od pol 18. do pol 19. ure. Prva ordinacija v torek 3. januarja 1922.

— Žrtev socialne bede. Med nemški strojni inženjerji, poln idealnih načrtov, je šel iz Nemčije v daljnji, neznan svet, da si pošči službo, katero v Nemčiji absolutno ni mogel dobiti. Iskal je službo po vseh vodiljih industrijskih centrih na Češkem, Žamenu. S češkega je pač odpotoval proti Avstriji, iskajoč povsed tudi le skromno službo. »Nikjer mesta, tako je povsed svenel odgovor. Mladi inženjer - Nemec je čul o lepi Jugoslaviji, čul ja, da tam potrebujejo — inženjerjev. Vzel je dolgo pot pod noge in po dolgem potovanju prišel v Ljubljano. Po vseh tovarnah je iskal službo. Žamenu. V skrajnosti bedi že stopil kot navaden delavec v službo pri neki tovarni. Za božične praznike je živel v skrajnem pomakanju. Pod pritskom lakočte hošil od hiše do hiše in prosil milodarov. Bil je arretiran in odpeljan na policijo, kjer je pokazal svoje pravilne dokumente, na kar je bil izpuščen.

— Roparski napad. Iz Postojne nam poročajo: V torek med 2. in 3. uro zutraj sta oropala dva zakrinkana lopova znane gostilne, pri Raubermandi. Roparja sta z diamantom izrezala šipo, vendar okno in vrata v spolnici Eden. Eden je postal v predobi v nadzorovali hčeri, drugi je stopil k gostilničarki Ivančni, naperil proti njej samokres in zahteval denar. Po precej dolgem obotavljanju je gostilničarka izročila znesek 3600 kron. Roparja sta se poslovila in odsila, prej pa se zagotovila, da se vrneta. Kmalu sta se vrnila in zahtevala ponovno denarja. Ker gostilničarka ni imela več gotovine, sta roparja pregledala omare in odnesla 4.400 tobrecev, 1 srebrno zapenstvo in 1 zlato žensko uru, dve zlati ovratni verižici z obeski. Ena izmed ovratnih torbie so našli v godzu na meji pri Uncu. Iz tega se sklepa, da sta roparji prešla preko meje. Obenem z roparji je izginil tudi hlapce Rudolf Porle, 21 let star, nekje od Krškega doma. Poizvedbe so dognale, da je popoldne pred napadom nabavil hlapce električno svetilko, katere je potem eden izmed roparjev rabil pri napadu v sobi. Osumljeni Porle je ob času mobilizacije v Jugoslavijo pobegnil v Italijo. Veden je tudi, da hrani gostilničarko več sveto denarja, s katero si je hotela nabaviti vino.

— Smrtna kosa. V Ljubljani je urma načuteljeva vdova ga. Matilda Mandelj roj. Zagorjan, v Ljutomeru pa vdova davčnega nadpreglednika in posestnica ga. Karolina Mauerič roj. Prager. Blag jima spomin!

— Nesreča. — Vetrok deč. Posestnik sin Anton Gorsek iz Kotar je sedel zvezcer doma pri peči. V tem pa je stopil v hišo starejši brat in rekel, da pa da zunaj deč. Tonček pa je v radovodnosti želil ven gledati, pa komaj je stopil na prag, je padel in si pri padcu zlomil desno nogo.

— Nevrečo pri sankanju. Vinko Huda, slovenski gospodarski sin iz Tržiča,

je na hribu poleg hibe sankal. S sankami pa je zadel nad vožnjo ob drevo in si zlomil desno nogo. — Posestnikov sin France Campa v Kotu se je poljal na sankah domov iz gozda, pri tem pa je padel s sank in si zlomil levo roko.

— Položajno prilagomo danes način cejenjam naročnikom in prosimo, da se jih blagovolijo poslužiti. Naročnina znača od novega leta, dalje po 30 letom na mesec. Kdor je že poslal, naj v svoji prijaznosti nakloni novega naročnika in nači do odveč mu poslano položajno. Drugi listi delajo s hrupno reklamo in ogumno vsljivostjo. Mi pa apeliramo samo na zavednost in zvestobo dosedanjih naročnikov, da se spominjajo našega lista v krugu svojih prijateljev in znancev.

Kultura.

REPERTOIR NARODNEGA GLEDALIŠCA V LJUBLJANI.

Drama.

slednje sanje. Popoldne ob 3. Izven. Ponедeljek, 26. dec. : Revisor. Izven. Torck, 27. decembra 1921: Peterčkove poslednje sanje. B.

Sreda, 28. decembra: Zaprt.

Četrtek, 29. decembra: Peterčkove poslednje sanje. A.

Petek, 30. decembra: Roza Borndova. C.

Sobota, 31. decembra: Zaprt.

Nedelja, 1. januarja 1922: Petekov poslednje sanje. Popoldne ob 3. Izven.

Nedelja, 1. januarja: Pohujšanje v dolini Šentflorjanski. Zvečer ob 8. Izven.

Ponедeljek, 2. januarja: Peterčkove poslednje sanje. D.

Torek, 3. januarja: Zaprt.

Opera.

Torek, 27. dec. : Zaprt.

Torek, 27. decembra 1921: Zaprt.

Sreda, 28. decembra: Vaška šola. E.

Četrtek, 29. decembra: Boheme. C

Petek, 30. decembra: Carmen. B.

Sobota, 31. decembra: Labodje Jezero. popoldne ob 3. Izven.

Needelja, 1. januarja 1922: Evangelijk. Izven.

Ponедeljek, 2. januarja: Zaprt.

Torek, 3. januarja: Lahodje Jezero. D.

— 100-letnico Dostojevskega proslavijo ruski akademici v Ljubljani na ta način, da priredejo v torek dne 27. decembra ob 15. popoldne v veliki dvorani univerze pod predsedništvom profesorja dr. Kubnova primerno literarno slovesno. Na dnevnem redu so slednji govorji: Prof. dr. Ozvald: Aljoša Karamazov — dobrí genij ruskega naroda in vsega človeštva (slovenski); Ivan Hribar: Zakaj je Dostojevski veliki pisatelj? (slovenski); ing. Berg: Dostojevska vruska katastrofa (ruski); dr. Preobraženski: Dostojevski in usoda russkega naroda (ruski). Vstopnina: v dvorano 2 D, na galerijo 1 D. Cist: dohodek je namenjen za podporo russkim akademikom.

— Predstavitev novih književnih del.

— Beograd, 27. dec. (Izv.) Diplomatici odpravnik poslov g. Todorov je akreditiran na našem dvoru kot poslanik za kraljevino Bolgarsko.

— MORATORIJ ZA PLAČILA V INOZEMSTVO.

— Beograd, 27. dec. (Izv.) Delegati beogradskih trgovske zbornice so včeraj obiskali ministarskega predsednika g. Nikolo Pašića. Podali so mu podrobna pojasnila z zakonom o odgovritvi plačil naših trgovcev v inozemstvu. Delegati so naglašali potrebo moratorija in možnost, da se s tem naša valuta izboljša.

— PRED BLIŽAJOĆIM SE VOLITVAMI.

— Beograd, 27. dec. (Izv.) Z ozirom na to, da je volilni zakon v delavnem, od vladе sestavljen programu narodne skupščine postavljen skoraj med prve, smatrajo politični krogovi, da se nove volitve takoj razpišejo, čim bo narodna skupščina absolvirala določeni program.

— DR. GRISOGONO, POSLANIK V JUŽNI AMERIKI.

— Beograd, 27. dec. (Izv.) Dr. Ivo Grisogono je bil včeraj sprejet v audienciji pri kralju. Nj. Vel. kralj se je zanimal za dalmatinsko razmere in posebno.

— BERLIN, 23. dec. Poročilo, da ameriška Lloyd George ustanoviti englesko - francosko - nemško družbo, ki naj bi začela z eksploracijo Rusije, je vzbudilo v sovjetski Rusiji nepovrnjeno vtis. Oficilni organ russkih sovjetrov »Pravda« odločno protestira proti temu načrtu.

— AMERISKO TRGOVINSKO BRODOVJE.

— Washington, 27. dec. (Izv.) Predsednik Harding predložil kongresu načrt o zgraditvi velikega, za svetovno konkurenco sposobnega trgovinskega brodovja. Načrt določa za zgraditve novega trgovinskega brodovja znesek 24 milijonov dolarjev. Ustanovi se družba s kapitalom 100 milijonov.

— 500.000 LIR DAROVAT PAPEZ NEMSKIM KATOLIKOM.

— Berlin, 23. dec. Poročilo se, da je papež postal 500.000 lir za božični dar nemškim diecezam. Papež je opozoril na neugoden

Jugoslovanska Union - banka

preje Mariborska eskomptna banka, ustanovljena leta 1872.

Akciji i kapital K 30,000,000
Rezerve K 16,000,000

Izvršuje vse bančne posle
najkulantnejše.

Beograd, Gornja Radgona, Kranj, Ljubljana, Maribor, Murska sobota, Velikovec.

Družabnika (co)

Češem za dobro vpeljano lesno trgovino radi povisila prometa s kapitalom od 300.000 K naprej. Eventualno tudi posestvo proti vključbi na posestvo in plačam 15 odstotkov. Ponudbe pod "Vknjižba 9447" na upravo Slov. Naroda. 9447

Samostojen knjigovodja

Knjigovodja, več dvostravnega knjigovodstva, korespondence in vseh kontornih del, z velično prakso v lesni trgovini, del radi prememb seveda tukajne spremstveni službo v isti ali drugi stroki. Ponudbe pod "Bilanca 9450" na upravo Slov. Naroda. 9450

Konjske vprege

za kočje, tudi rabljene, v dobrém stanju, za dvo-, štiri- in šestekopiego se kupijo. Ponudbe na svečarno J. Kopar, Ljubljana, Češevska cesta 90. 9453

Diamalt
Pozor, pekarji! "DIAMALT" tvornice Mauser & Sobotka, Dunaj - Stadlau v predvojni kakovosti se dobi sovet pri glavnem zastopstvu za Jugoslavijo Edward Duzarcev, Zagreb, Skender Strossmayerova ul. 10. 8101

Preda se prvočasna gostilnična posest v sredini mesta blvrga Šp. Števje. Pisma pod. 600.000 din. 9340* na upr. Slov. Naroda. 944

Spretnega risarja
in privržne elektromenterje

sprejmo v treh in elektriknici vodnje Štobi in Tuje, Ljubljana Resiljeva c. 4. 938

Včas

troških pomočnikov

treznih in vseh delcev za delo v ovarti se sprejme tako. Samostojni dob. proti garanciji delo na dom. Stalno delo za iguranje. Vpraša se: Emenska cesta 8, v piserni. 8579

Petrolejske vrte

kupimo v vsaki možnosti. Plečamo raboj z dvema vrstama po 80 K, restavracija, nujnina posta v Sloveni I. Kroat & Komp., Ljubljana, Vegova ulica 8.

Zabojie

v najboljšem stanju s celimi potrivali, vec 100, preda tukaj.

THE REX CO.,
Ljubljana, Gradčeve 10.
9234

Pottega sreca obveščamo vse sorodnike, prijatelje in znance, da je preminula v sveti noč naša ljubljena mati, tačka, starosti 65 let, gospa

Matilda Mandeljc, roj. Zagorjan
načnčiteljeva vdova

v starosti 83. let.

Pokopana je bila 26. dec. na pokopališču pri Sv. Križu. Ljubljana, 27. decembra 1921.

Zahvaljujemo vsem.

S potritim srcem javljamo tužno vest, da je vse mogični poklicani danes našo preljubo mamico, ozir. sestro, svakinjo in teto, gospo

Karolina Maurič roj. Prager

vdova davčnega nadpoglednika in posilstva

po dolgem, budem trpljenju, prevideno s sv. zakramenti za umirajoče, v boljšo večnost.

Pogreb drage ranjke bode v torek dne 27. t. m. ob 3. popoldne na tukajnjem pokopališču.

Ljutomer, dne 25. decembra 1921.

Zahvaljujemo vsem.

Le strokovno izvezbani, v vseh poslih pri denarnih zavodih polnoma verzirani kompetenti naj vlože svoje pridržje do 15. jan 1922. Plača po dogovoru. Nastop službe čimprej. 9334

Spodeljška firm

Ludovik Švar,

na Reku izvršuje točno in najhitreje vse v to stroko smadajoče posle, tudi oskrbovanje. 2535

Advokat

časem 180 za Beograd mlado polteništvo ligentno Slovensko za gospodarske ki zna tudi kuhati. Pisane ponudbe do 1. januarja 1922 na upravo Slov. Naroda za Dr. Lazo Regušić. Eventualno pa meni dogovor 2. januarja v Ljubljani, Hotel "Union". 9369

Preda se zaprti kočija

malo rabljena, skoraj popolnoma nova, zelo prostorna za 22 000 -. Nova konjaka prava osreda z nikelnim okrovjem, moč izdelana iz prvovrstne konjevine v Celju in okolici. Majhna in velika posestva, žage, vodne sile itd. Gostilna, pekarna in 14 oralov zemelje, inventar K 600.000. Karol Breznik, Celje, Dolgo polje 3. 9452

Z stopnike in akviziterje

pod zelo ugodnimi pogoji. Pisane ponudbe z navedbo referenc na Glavno zavodstvo zavarovalne družbe "Unicor" Ljubljana, Kralja Petra trg 3. I. 9261

Učenca

sprejmo J. Razbošek, trgovina z metnim blagom, Šmartno pri Litiji.

Drva za kurjavo

in kostanjev les

postavno pa postaja za takojšnjo ali noznejšo dobavo kupi vsako možnost tovarna strojil, Hrvansko. Naslov: Tovarna strojil, Ljubljana, počitno leto.

Kostanjev les.

Kupim vsake možnosti vagonov domačega kostanjevega lesa in ga platom po najvišji cen. Ponudbe z navedbo cene na M. Švajger, Dravje št. 74, p. Št. Vid nad Ljubljano. 9351

Elegantna soba

z električno razsvetljavo se telovoj oddajo. Ponudbe pod "Elegantna soba 9345" na upravo Slov. Naroda. 9345

Na prodaj

črna orlova rd. če politirana opalina nobe, črna politirana vložena isolacija s fotelji. Najprimernije kot novoletno darilo. Naslov pove uprava Slov. Naroda. 9364

Okrasna brasična in posiljalna v Škofti leži

izvršuje storitev

uradnika

Le strokovno izvezbani, v vseh poslih pri denarnih zavodih polnoma verzirani kompetenti naj vlože svoje pridržje do 15. jan 1922. Plača po dogovoru. Nastop službe čimprej. 9334

Edward Kr. Bernik

čučitelj

Mici Blažič

zaročena.

Ljubljana. Žiri-Debratova

Na prodaj:

2 lopi blagi blizu kolodvora Maribor K 900.000. Hotel 30 sob, restavracija, kavarna, vinska trgovina v Celju in okolici. Majhna in velika posestva, žage, vodne sile itd. Gostilna, pekarna in 14 oralov zemelje, inventar K 600.000. Karol Breznik, Celje, Dolgo polje 3. 9452

Trgovski poslovodja

extrema

skladističnik

zoper je zmeden samostojno voditi trgovino z mešano stroko se takoj sprejme itd. "Občenom konsumom društvo" v Idriji, Juliji, Benešov. Plača po dogovoru. 9337

Praktikanta

ki je dovršil z dobrim uspehom dvorazredno trgov. Šolo, sprejme vodja lesna družba v Ljubljani. Ponudbe ood "Praktikant 9238" na upravu Slov. Naroda. 9236

Knjigovodkinja

storejšo gospodinčno z dolgoletno prakso v knjigovodstvu in je verzirana v vseh kontornih delih, sprejme lesna trgovina na delosti. Stanovanje in vse oskrba prekrbljena. Ponudbe s preprostim izpričevali in zahtevki naj se pošljajo pod "Knjigovodkinja 9238" na upravu Slov. Naroda. 9236

Tvorničko skladiste papira

medju ne najboljši oljene:

Novinski papir nesatirani vell-kost 58×84 i 63×95.

Tiskovni papir srednje fini satirani vell-

kost 63×95.

Kuler papir u četri boje vell-

kost 63×95.

Omotni papir u rolam,

Omotni papir u arcima,

Ljepenka,

Listovni papir,

Papirnate vrečice,

Pisači pribor, kan i sve ostale

vitri papeži:

ST. KUGLI, (L. Miller) Zagreb.

Gozd

13 oralov smrek in bukov, srednje starosti, se proda za 100.000 K. Poleg tega se prod. tudi veča množina bukovih meških drv. Naslov pove an. zav. Drago Besljak in drug, Ljubljana, Šodna ulica 5. 9458

Razglas.

Županstvo Domžale razglas, da bo dne 4. januarja 1922 na sejmaškem prostoru oddalo prestre za štante za Svetno načrtno debo. 9450

4 novi ali rabljeni skobelni skobelniki se kupijo. 9455

Ponudbe na tovarno Koršlo.

DOBIVA SE OPET SVAGDJE. GLAVNO SKLADIŠTE I GENERALNO ZASTUPSTVO ZA CIJELU JUGOSLAVIJU JUGOPHARMACIA ZAGREB, PRILAZ BR. 12.

Izvršno ideča trgovina špecjalističkega blaga, na najbolj prometnem kraju Ljubljane, isto v svrhu povečanja

kompanjona

z najmanj 500.000 K glavnice. Uspeh zagotovljen. Pismene ponudbe na uprav. Slov. Naroda pod "K. K." 9349.

Tovarna cementa Zidan most je pričela izdelovati in priporoča: Seliktor portland cement (Flugstaub) najfinje zmetlo, se vsebuje nobenega zrnja v portlandcementu, konkurenčna kvaliteta vsem svetovnim znamkam ter ima garantirano 400 kg pritiska na 1 : 3 cm². Seliktor - fin - portlandcement pridne vezati v poludrugi urli in izvršijo v petih urah ter je za vse zelezobetonove zgradbe najboljši cement in s tem fino metlin cementom se bude tudi izdelovalcem cementne opere in solnih cementnih izdelkov zelo ustreglo. Ker se vselej pomembna premoga izdeluje samo malo količina, se priporoča za pravčašana načela Ravnateljstvo tovarne cementa Zidan most.

Razpis dobave drv.

Nabavka 4800 prostornih metra tvrdih gorivih drva za garnizon Mariborski.

Interessenti se pozivaju da dne 30. decembra t. g. 10 sati prije podne stave pismene ili ustavnene ponude intendanturi komande Dravske divizijske oblasti v Ljubljani ili vojnem okružu v Mariboru za dobavo ogrevnih drva franko vagon intendantsko slagaliste Maribor.

Predaja drva: u januaru 1500, februaru 1300, u marcu 1100, u aprilu 450 in u maju 450 prostornih metra franko vagon intendantsko slagaliste Maribor. Kaucija 5%. Uslovi kod divizijske intendanture.

Komanda Dravske divizijske oblasti. E. Broj 20.521.

Razpis dobave železa.

Južna železnična razpisuje dobavo sledočnih množin železa, katere potrebuje za prvo peljetje 1922.

196.500 kg okroglega železa
61.000 kvadratnega .
6.500 veznega .
63.500 širokega .
49.000 ploščatega .
28.000 enakokrakega kotnega železa
27.500 neenakokrakega .
15.000 U-železa .
6.000 običnega železa .
40.000 palč okroglih (Zaggeli rund)
20.000 palč ploščatih (flach)
8.000